

Ośrodek Pomocy Społecznej w Barlinku

ul. Strzelecka 29
74 – 320 Barlinek
e-mail: ops_barlinek@poczta.onet.pl
sekretariat: tel./fax. (95) 74 60 014

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BARLINKU ZA ROK 2017

MARZEC 2018

SPIS TREŚCI

I. ZADANIA I KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	
1) Wprowadzenie	1
2) Podstawy prawne działania ośrodka	1
3) Kadra	2
II. BUDŻET OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W 2017 ROKU.	3
1) Wydatki	3
2) Dochody.....	4
III. REALIZACJA ZADAŃ STATUTOWYCH OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	4
1) Formy pomocy społecznej.....	5
1. Zasiłki celowe, specjalne, stałe i okresowe	6
2. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	7
2) Świadczenia rodzinne.....	9
1. Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego	9
2. Świadczenia opiekuńcze	9
3. Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.....	9
4. Zasiłek pielęgnacyjny.....	10
5. Świadczenie pielęgnacyjne.....	10
6. Zasiłek dla opiekuna.....	11
7. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.....	11
8. Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne	13
9. Świadczenie rodzicielskie.....	13
10. Świadczenie wychowawcze	13
11. Fundusz Alimentacyjny	14
3) Dodatki mieszkaniowe i energetyczne.....	15
4) Stypendium szkolne i zasiłek szkolny	16
5) Usługi opiekuńcze	16
6) Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	17
7) Domy pomocy społecznej.....	17
8) Schronienie	18
9) Pomoc osobom zwalnianym z zakładów karnych.....	19
10) Poradnictwo specjalistyczne.....	19
11) Kontrakty socjalne	20
12) Karta Dużej Rodziny	20
IV. OŚRODKI WSPARCIA	21
V. PRZEMOC W RODZINIE	21
VI. POMOC W FORMIE RZECZOWEJ Z UDZIAŁEM INSTYTUCJI, ORGANIZACJI I SPONSORÓW.....	22

VII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY	22
VIII. PIECZA ZASTĘPCZA	22
IX. POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH	23
X. WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	24
XI. BEZPIECZEŃSTWO PRACY OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	24
XII. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	24
XIII. SPIS TABEL	27

I. ZADANIA I KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1) Wprowadzenie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Barlinku jest jednostką organizacyjną Gminy Barlinek, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, działającą na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr XLVI/400/2017 Rady Miejskiej w Barlinku z dnia 26 października 2017r.

W 2017 roku ośrodek realizował zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz koordynował realizację zadań ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i gminnych programach.

Głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Barlinku jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (*Dz.U. z 2017 poz. 1769 z późn. zm.*):

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) realizacja rządowych programów pomocy społecznej.

W 2017 r. OPS realizował także przekazane mu zadania wynikające z innych ustaw:

- 1) przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i świadczenia wychowawczego 500 plus, zasiłków opiekuńczych,
- 3) prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 4) wspieranie rodziny i pieczy zastępczej,
- 5) potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 6) prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 7) prowadzenie zadań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- 8) prowadzenie i nrealizacja świadczenia o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

2) Podstawy prawne działania ośrodka

Ośrodek Pomocy Społecznej w Barlinku jest jednostką organizacyjną Gminy Barlinek powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej.

Działalność tut. Ośrodka opiera się m.in. na następujących aktach prawnych:

- ustawie o pomocy społecznej,
- ustawie o samorządzie gminnym,
- ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawie o świadczeniach rodzinnych,
- ustawie o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawie o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawie o systemie oświaty,
- ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawie o tzw. „Karcie Dużej Rodziny”,
- ustawie o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawie o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- uchwale Rady Narodowej Miasta i Gminy w Barlinku w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Barlinku Nr XVIII/147/96 z 25 kwietnia 1996 r.

- uchwale dotycząca powołania Ośrodka Pomocy Społecznej,
- uchwale w sprawie wydawania decyzji administracyjnych – dodatki mieszkaniowe,
- uchwale w sprawie współpracy Gminy Barlinek z organizacjami pozarządowymi i innymi,
- uchwale w sprawie usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- uchwale w sprawie postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów z Gminy Barlinek,
- uchwale w sprawie zlecenia zadania o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- uchwale w sprawie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Barlinek na lata 2013-2018,
- uchwale w sprawie upoważnienia Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Barlinku do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej dotyczących zryczałtowanego dodatku energetycznego,
- uchwale w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenie pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,
- uchwale w sprawie ustanowienia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,
- uchwale w sprawie uchwalenia i zatwierdzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie lata 2016-2018,
- Uchwale w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019.

Pomocy społecznej, na zasadach określonych w ustawie oraz uchwałach udziela się osobom i rodzinom z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, ochrony macierzyństwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (w rodzinach niepełnych, wielodzietnych), alkoholizmu, narkomanii, przemocy w rodzinie, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, klęski żywiołowej i zdarzeń losowych.

Pomocy udziela się osobom i rodzinom, w których dochód na 1 osobę w rodzinie nie przekracza **wysokości dochodu** uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wysokość ustalonego kryterium uległa zmianie w **październiku 2015** roku (wynosi **514,00 zł** na osobę w rodzinie i **634,00 zł** na osobę samotną).

Zadania pomocy społecznej realizowane były ze środków własnych gminy oraz budżetu państwa jako zadania zlecone gminie.

3) Kadra

Struktura Ośrodka jest na bieżąco dostosowywana do zmian ustawowych oraz potrzeb wynikających z realizowanych zadań. Stosownie do art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek powinien zatrudniać pracowników socjalnych „proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców” – Ośrodek w 2017 roku zatrudniał - 11 pracowników socjalnych, w tym 10 w rejonach opiekuńczych. Na podstawie Regulaminu Organizacyjnego nadanego Zarządzeniem nr 09/2015 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Barlinku z dnia 20 kwietnia 2015r., w strukturach Ośrodka wyodrębnione są następujące sekcje i samodzielne stanowiska:

1. Sekcje:

- a) Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego,
- b) Sekcja Usług Opiekuńczych,
- c) Sekcja Pomocy Środowiskowej,
- d) Zespół administracyjno-gospodarczy,
- e) Księgowość.

2. Pozostałe:

- a) Samodzielne stanowisko ds. dodatków mieszkaniowych i energetycznych oraz stypendiów szkolnych i zasiłków,
- b) Sekretariat,
- c) Samodzielne stanowisko ds. kadr,
- d) Samodzielne stanowisko ds. świadczeń.

Zadania Ośrodka realizowane były przez 60. pracowników OPS, 6 osób wykonywało pracę w ramach robót publicznych finansowanych z PUP oraz 2 osoby odbywały staż. Z uwagi na konieczność ciągłego doskonalenia zawodowego pracownicy Ośrodka uczestniczyli w wielu szkoleniach, a w szczególności z zakresu:

- egzekucji w pomocy społecznej po zmianach,
- nowych regulacji prawnych świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- kontraktu socjalnego,
- usług specjalistycznych – kształcenia umiejętności i zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- wsparcia i motywacji,
- zamówień publicznych.

Wykształcenie pracowników OPS przedstawia się następująco:

- 1) 23 osoby - studia wyższe magisterskie,
- 2) 8 osób - studia wyższe licencjackie,
- 3) 3 osoby - studium pracownika socjalnego,
- 4) 9 osób - średnie wykształcenie,
- 5) 8 osób – zawodowe wykształcenie,
- 6) 9 osób - podstawowe wykształcenie.

II. BUDŻET OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W 2017 ROKU

1) Wydatki

Wydatki realizowane przez OPS Barlinek w 2017 roku wyniosły: 24 383 142,08 zł
w tym:

- 1. środki finansowe otrzymane w formie dotacji z budżetu Wojewody – **20 640 129,70 zł,**
- 2. środki z budżetu gminy (samorządowe) - **3 743 012,38 zł,**

2) Dochody

Ośrodek Pomocy Społecznej realizując zadania uzyskuje dochody własne, które przekazywane są do budżetu gminy oraz dochody związane z realizacją zadań zleconych i własnych rozliczanych z urzędem administracji państwowej (dotacje na dofinansowanie zadań własnych), które przekazywane są do budżetu państwa.

W 2017 r. uzyskano dochody w łącznej kwocie – **584 950 zł**, w tym:

- odpłatności za usługi opiekuńcze – **124 493 zł**,
- odpłatności za usługi opiekuńcze specjalistyczne – **2 070 zł**,
- odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej- **7 178 zł**,
- zwrot funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej od dłużników wraz z odsetkami – **327 958 zł**,
- zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami, funduszu alimentacyjnego i świadczenia wychowawczego – **33 077zł**,
- dochody z najmu i dzierżawy stołówki – **28 566 zł**,
- refundacja prac publicznych PUP dla 6 osób – **61 608 zł**.

III. REALIZACJA ZADAŃ STATUTOWYCH OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w formie wsparcia finansowego, usług, pomocy w naturze oraz w postaci pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego. Kieruje również do domów pomocy społecznej osoby wymagające całodobowych usług opiekuńczych.

Tabela nr 1. Osoby i rodziny objęte pomocą społeczną.

Pomoc przyznana we wszystkich formach		w tym pomoc finansowa	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
831	1692	703	1395

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej w 2017 roku nieznacznie zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego. Wśród rodzin i osób objętych pomocą 257 stanowiły rodziny z dziećmi, z tego 129 rodzin niepełnych oraz 239 rodzin emerytów i rencistów.

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy finansowej i pomocy w naturze w 2017 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
ubóstwo	478	963
sieroctwo	1	3
bezdomność	43	48
potrzeba ochrony macierzyństwa	51	214
w tym: wielodzietność	21	117
bezrobocie	353	815
niepełnosprawność	330	598

długotrwała lub ciężka choroba	469	852
bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	52	169
w tym:		
rodziny niepełne	26	66
rodziny wielodzietne	9	46
przemoc w rodzinie	15	41
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
alkoholizm	62	93
narkomania	8	15
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	15	19
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	1	3
zdarzenie losowe	6	14
sytuacja kryzysowa	4	9
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

Tabela nr 3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	liczba rodzin	w tym: na wsi	liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem w tym:	831	245	1692
- o liczbie osób 1	437	114	437
2	156	48	312
3	100	28	300
4	81	32	324
5	38	18	190
6 i więcej	19	5	129

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

1) Formy pomocy społecznej

System świadczeń pieniężnych obejmuje największą grupę odbiorców pomocy społecznej, którą stanowiło ok. 86 % rodzin korzystających z pomocy we wszystkich formach. Przyznawanie świadczeń na bieżące potrzeby rodziny jest rozumiane, jako wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej mającej na celu usamodzielnienie klienta. Świadczenia finansowe udzielane są w szczególności w formie zasiłków, stałych, okresowych, na realizację których środki finansowe przekazywane są z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy w formie dotacji oraz zasiłków celowych, realizowanych ze środków pochodzących z dochodów własnych gminy.

1. Zasiłki celowe, specjalne, stałe i okresowe.

Tabela nr 4. Świadczenia w formie zasiłków.

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek celowy	483	998	702 201
Zasiłek celowy specjalny	125	224	72 292
Zasiłek okresowy	343	715	712 971
Zasiłek stały	137	185	691 435

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, **tj. 634,00 zł**;

- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie były niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. **514,00 zł**;

Kwota zasiłku nie może być wyższa niż **604,00 zł** miesięcznie i niższa niż **30,00 zł** miesięcznie.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, to zadanie własne gminy, finansowane ze środków budżetu państwa.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – **634,00 zł**;

- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny – **514,00 zł**.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ww. kryteriami nie może być niższa (kwota gwarantowana, wypłacana z budżetu państwa) niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy, ustala Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Zasiłek celowy przysługuje, w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opał, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie/rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zasiłek celowy specjalny, w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

2. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany jest na lata 2014 – 2020 w oparciu o Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Celem Programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania osób, których dochód nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego (951,00 zł miesięcznie w przypadku 1. osobowego gospodarstwa domowego i 771,00 zł miesięcznie na 1 osobę w przypadku wieloosobowego gospodarstwa domowego), w formie zakupu posiłku lub przekazania pomocy pieniężnej na zakup posiłku albo żywności w celu przygotowania ciepłego posiłku.

Ogólny koszt realizacji ww. programu wyniósł - **910 000 zł.**

Źródłem finansowania Programu była dotacja celowa z budżetu państwa – **700 000 zł** oraz **środki własne – 210 000 zł**.

Tabela 5. Pomoc rzeczowa i finansowa w ramach Programu.

Wyszczególnienie	ogółem	w tym na wsi	w tym:					
			dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
			ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi
Rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem	1147	386	161	54	273	106	734	236
w tym: liczba osób korzystających z posiłku	300	114	48	26	177	81	83	13
w tym: liczba osób, którym dowieziono posiłek	0	0	0	0	0	0	0	0
zasiłku celowego	1077	360	145	46	215	82	729	235
świadczenia rzeczowego	0	0	0	0	0	0	0	0
w tym: liczba osób, którym dowieziono świadczenie rzeczowe	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszt programu ogółem (w zł)	910 000	279 774	x	x	x	x	x	x
z tego: środki własne	210 000	111 909	x	x	x	x	x	x
dotacja	700 000	167865	x	x	x	x	x	x

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

Na terenie Gminy Barlinek dożywianie dzieci w 5. szkołach prowadzone jest od wielu lat, zarówno w szkołach podstawowych jak i gimnazjach. Jednocześnie staramy się zapewnić gorący posiłek dla uczniów szkół średnich oraz całodzienne wyżywienie dla uczniów przebywających w placówkach szkolno- wychowawczych w Chojnie, Strzelcach Krajeńskich, Owińskach, Gryfinie i Smolnicy.

Tabela nr 6 . Pomoc w formie posiłku.

Wyszczególnienie	ogółem	w tym na wsi	w tym:					
			dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej		Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art.7 u.o.p.s.	
			ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi
Liczba osób korzystających z posiłku	300	114	48	26	177	81	83	13
w posiłku w formie obiadu	271	110	48	26	176	81	55	9
jednego dania gorącego	53	7	0	0	1	0	52	7
Koszt posiłków ogółem (w zł)	195 076	75 002	29 692	16 096	118 971	55 502	46 413	3 404
z tego środki własne	78 031	30 001	11 877	6 438	47 588	22 201	18 566	1 362
dotacja	117 045	45 001	17 815	9 658	71 383	33 301	27 847	2 042
Koszt jednego posiłku (w zł)	5,51	5,27	5,96	5,39	5,48	5,29	5,33	4,42

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

Ośrodek finansuje także gorący posiłek w stołówce mieszczącej się w budynku Ośrodka u Pani H. Zwiech Spółka z.o.o dla osób samotnych, uzależnionych, które nie mogą otrzymywać pomocy finansowej na żywność z uwagi na ich marnotrawienie, dlatego świadczona jest pomoc w formie bonów, bezpłatnej odzieży z zasobów Ośrodka, a także żywności w towarze otrzymywanej z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej.

Tabela nr 7. Pomoc w formie posiłku niewymagającego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

Wyszczególnienie	ogółem	w tym na wsi
Liczba dzieci	48	11
Liczba posiłków	4 179	835
Koszt posiłków - ogółem (w zł)	22 277	4 836
z tego: środki własne	8 911	1 934
dotacja	13 366	2 902

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, dyrektor szkoły lub przedszkola informuje Ośrodek Pomocy Społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o potrzebie udzielenia

pomocy w formie posiłku. Przyznanie pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej w sprawie i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Liczba dzieci i uczniów, którym udzielono pomocy nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym.

2) Świadczenia rodzinne

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

1. Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły).

2. Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenie pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy.

3. Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł lub 764,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniem niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia albo 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego. Świadczenia rodzinne przyznawane są na okres od 01 listopada do 31 października następnego roku.

Tabela nr 8. Kwoty zasiłku rodzinnego.

ZASIŁEK RODZINNY		
	wyszczególnienie	kwota
Okres obowiązywania od 1 listopada 2016 r.		
	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	95 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	124 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	135 zł

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

Tabela nr 9. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń w 2017 roku.

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu: od 1 listopada 2016 r.	Kwota	okres pobierania
urodzenia dziecka	1 000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	193 zł	miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 340 zł na wszystkie dzieci
	273	miesięcznie na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 500 zł na wszystkie dzieci
wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	95	miesięcznie na trzecie i następne dziecko
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	90	miesięcznie na dziecko do 5 lat
	110	miesięcznie na dziecko od 5 - 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	100	jednorazowo we wrześniu
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	69	miesięcznie od września do czerwca na dojazdy do szkoły
	113	miesięcznie od września do czerwca na zamieszkiwanie w internacie
Zasiłek pielęgnacyjny		153 zł miesięcznie
Świadczenie pielęgnacyjne		1 406 zł miesięcznie
Specjalny zasiłek opiekuńczy		520 zł miesięcznie
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka		1 000 zł jednorazowo

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

4. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości **153,00 zł** miesięcznie i nie jest zależny od kryterium dochodowego,
- prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje na czas nieokreślony chyba, że orzeczenie zostało wydane na czas określony, wówczas przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia,
- zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, jak również osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

W roku **2017** wypłacano **6 004** zasiłków pielęgnacyjnych osobom uprawnionym.

5. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z podjęcia pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje również osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, w przypadku, gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo, gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki nad chorym. Taki zapis ustawowy rozszerzający krąg osób uprawnionych do nabywania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego obowiązuje od 01.01.2010 r. Świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w wysokości **1 406,00 zł miesięcznie**, w okresie od 1.01.2017 do 31.12.2017 roku. W roku 2017 wypłacono **915** świadczeń pielęgnacyjnych osobom uprawnionym.

Specjalny zasiłek opiekuńczy, który wynosi **520,00 zł miesięcznie** otrzymują osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny i które zrezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad członkiem rodziny legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Zasiłek jest uzależniony od kryterium dochodowego. Przysługuje, gdy łączny dochód dwóch rodzin: rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki – w przeliczeniu na osobę – nie przekroczy obowiązującego kryterium dochodowego dla osób otrzymujących świadczenia rodzinne.

Obecnie kryterium takie w rodzinie wychowującej dziecko niepełnosprawne od listopada 2015 r. wynosi 764 zł. Przy ustalaniu prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego obowiązkowe jest przeprowadzanie wywiadu środowiskowego. Realizacja pomocy jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminy. W roku 2017 wypłacono 376 specjalnych zasiłków opiekuńczych osobom uprawnionym.

6. Zasiłek dla opiekuna - ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów wprowadzono do systemu świadczeń zasiłek dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczeń pielęgnacyjnych z dniem 01 lipca 2013 roku, w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

W roku 2017 wypłacono **236** zasiłków dla opiekuna, na kwotę **122 720,00 zł**. Za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna opłacane są składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przez okres niezbędny do uzyskania 25. okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

7. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Od 1 stycznia 2013 r. prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowego), uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 1 922,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Tzw. becikowe przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka w wysokości 1 000,00 zł na jedno dziecko. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowa zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką

medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży i co najmniej jeden raz w każdym trymestrze ciąży.

Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

W 2017 r. ze świadczeń rodzinnych korzystało **1 320** rodzin, w tym: rodziny pobierające zasiłek rodzinny z dodatkami – **1075** w tym:

- na jedno dziecko – 311,
- na dwoje dzieci – 307,
- na troje dzieci – 110,
- na czworo i więcej - 29

Tabela nr 10. Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy.

Wyszczególnienie	Rok 2017			
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	liczba świadczeń	kwota w zł
Zasiłki rodzinne	1264	2 379	12 113	1 382 310
Dodatki do zasiłków rodzinnych ogółem, w tym z tytułu:	x	x	5 264	674 298
urodzenia dziecka	68	70	70	70 000
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	71	71	71	141 096
samotnego wychowywania dziecka	86	105	105	106 842
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	157	165	165	84378
rozpoczęcia roku szkolnego	481	721	721	64 683
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	162	227	227	53 306
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	235	310	310	153 993
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami ogółem	x	x	17 377	2 056 608
Zasiłki pielęgnacyjne	605	106	605	916 470
Świadczenia pielęgnacyjne	104	101	915	1 276 972
Specjalne zasiłki opiekuńcze	68	0	376	197 204
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	168	168	168	168 000
Zasiłek dla opiekuna	25	0	236	122 720
Świadczenie wychowawcze 500+	1 482	3 810	22 054	10 981 890
Świadczenie rodzicielskie	79	79	535	494 117
Razem	x	x	47 665	16 213 980

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

8. Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne przyznawane są osobom, którym decyzją przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Tabela nr 11. Wydatki na składki ZUS i zdrowotne.

wyszczególnienie	2017r.	
	Kwota w zł	Liczba świadczeń
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	382 840	1374
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	66 359	817
RAZEM	449 199	2 191

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

9. Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

Uprawnionymi do pobierania tego świadczenia są więc, m.in.:

- osoby bezrobotne (niezależnie od tego, czy są zarejestrowane w urzędzie pracy),
- studenci,
- rolnicy,
- osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych (umowa zlecenie, umowa o dzieło),
- osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą.

Świadczenie rodzicielskie w wysokości **1000 zł/m-c** przysługuje przez okres:

- **52 tygodni** – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- **65 tygodni** – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- **67 tygodni** – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- **69 tygodni** – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- **71 tygodni** – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

W 2017 roku wypłacono 535 świadczeń rodzicielskich osobom uprawnionym.

10. Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko (*pierwsze dziecko - oznacza to jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18 roku życia*) osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **800,00 zł** lub **1200,00 zł** jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne. Świadczenie wychowawcze wynosi **500 zł na dziecko**. W roku **2017** na **1561** wniosków, odmownych było **56** wniosków 47 wniosków przekazano do Marszałka Województwa w celu koordynacji ponieważ jedno z rodziców posiada zatrudnienie za granicą. **Świadczenie 500 plus na terenie gminy Barlinek otrzymało 3810 dzieci.**

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim,

- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej,
- członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W okres **od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2017r.** prawo do świadczenia wychowawczego ustalane jest na podstawie dochodu osiągniętego w roku 2014 z uwzględnieniem utraty lub uzyskania dochodu, a **od 1 października 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.** na podstawie dochodu osiągniętego w roku 2016.

W 2017 roku wypłacono **22 054** świadczeń wychowawczych osobom uprawnionym.

11. Fundusz alimentacyjny - postępowanie w stosunku do dłużników alimentacyjnych.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów łączy elementy funduszu alimentacyjnego sprzed 2004 roku oraz obowiązującego do września 2008 r. systemu zaliczek alimentacyjnych. Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, środkami finansowymi z budżetu państwa.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń:

- bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące;
- dochody rodziny nieprzekraczające **725,00 zł (netto)** miesięcznie na osobę w rodzinie;
- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo;
- świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko).

W sprawie funduszu alimentacyjnego wydano **184** decyzji administracyjnych. Wypłacono **2 503** świadczeń alimentacyjnych na kwotę **913 028,53 zł**. Według stanu na dzień 31.12.2017 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były dla **165** rodzin na **220** osoby uprawnione (dzieci).

Na dzień 31.12.2017 r. na terenie Gminy Barlinek było **479** dłużników alimentacyjnych.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych w 2017 r.:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego – **68 osób**;
- zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy – **20 osób**;
- poinformowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego – **30 osób**;
- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (decyzje prawomocne) - **15 osób**;
- wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – **8 osób**;
- złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK – **17 osób**;
- złożenie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego – **5 osób**.

Przeprowadzono łącznie **381** postępowań egzekucyjnych dotyczących dłużników alimentacyjnych.

Na dzień **31.12.2017 r.** zadłużenie z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych na osoby uprawnione posiadało **381** dłużników alimentacyjnych (zamieszkujących na terenie Gminy Barlinek i poza Gminą Barlinek).

W 2017 r. dłużnicy alimentacyjny dokonali zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę **312 227,62 zł** oraz odsetek ustawowych w **kwocie 135 508,56 zł**. Dochód własny gminy stanowiła kwota **70 687,59 zł**. Ponadto dokonano zwrotu zadłużenia zaliczki alimentacyjnej na łączną kwotę **15 730,53 zł** z czego 50% stanowi dochód gminy. Na dzień 31.12.2017 r. na ogólnopolską listę dłużników wpisanych było **479** dłużników alimentacyjnych. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy.

3) Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych.

Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy. Stanowią formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym część opłat związanych z utrzymaniem lokalu.

W **2017** roku dodatek mieszkaniowy otrzymało **380 rodzin**. Przyznanie dodatku uzależnione jest od średniego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskanego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku (do 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% w gospodarstwie wieloosobowym), powierzchni zajmowanego lokalu oraz od wysokości miesięcznych wydatków na lokal. Wysokość dodatku mieszkaniowego uzależniona jest od wysokości wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania oraz od miesięcznego dochodu brutto w gospodarstwie domowym na jedną osobę. Jeżeli wnioskodawcy przysługuje dodatek mieszkaniowy, a w jego mieszkaniu nie ma centralnego ogrzewania, ciepłej wody lub instalacji gazu przewodowego, to wówczas naliczany jest ryczałt na zakup opału, stanowiący część dodatku mieszkaniowego, który wypłaca się wnioskodawcy.

Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na okres 6 miesięcy. Ewentualne zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku mieszkaniowego nie mają wpływu na wysokość wypłacanego dodatku mieszkaniowego.

W 2017 roku przyjęto 594 wniosków.

Ogółem wydano **594** decyzji administracyjnych, w tym:

- pozytywnych - **380**,
- odmownych - **214**,
- umarzających postępowanie – **0**,
- wygaszających postępowanie – **0**.

Osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się o przyznanie **zryczałtowanego dodatku energetycznego**.

Idea dodatków energetycznych polega na częściowym pokryciu ze środków publicznych kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną przez tzw. odbiorców wrażliwych energii elektrycznej. Zasady i tryb przyznawania, a także wypłacania dodatków energetycznych reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej zgodnie z ustawą to osoba, której przyznano dodatek

mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. **W 2017 roku złożonych zostało 30 wniosków o przyznanie dodatku energetycznego. Wydano 30 pozytywnych decyzji.**

4) Stypendium szkolne i zasiłek szkolny

Stypendium szkolne i zasiłek szkolny może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Stypendium szkolne nie przysługuje uczniom klas zerowych oraz uczniom, którzy nie zamieszkują na terenie gminy Barlinek.

Stypendium szkolne jest przyznawane na wniosek:

- rodziców niepełnoletniego ucznia,
- pełnoletniego ucznia (rodzic nie może złożyć wniosku w imieniu pełnoletniego ucznia),
- dyrektora szkoły.

W roku budżetowym 2017 tj. od stycznia do grudnia 2017 wypłacono stypendia szkolne, w tym **200** zasiłków na łączną kwotę **108 731 zł.** Łącznie złożono **230** wniosków, z czego wydano: 30 decyzji odmownych z powodu przekroczonego kryterium dochodowego (stan według daty utworzenia decyzji).

Zasiłek szkolny

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Zdarzeniem losowym jest np. śmierć rodzica, pożar, powódź lub klęska żywiołowa. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

W roku 2017 przyznanych zostało **9** zasiłków szkolnych (zgon rodzica, strata pracy rodzica, trudna sytuacja w domu) na kwotę **5 580 zł.**

5) Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

Wydatki na usługi opiekuńcze obejmują koszty związane z funkcjonowaniem Sekcji Usług Opiekuńczych, m. in. koszty osobowe i pochodne, badania lekarskie, świadczenia pracownicze wynikające z przepisów bhp i funduszu świadczeń socjalnych, ekwiwalent za odzież roboczą, środki higieny, zakup materiałów biurowych.

Usługi opiekuńcze świadczone były przez 11 opiekunek domowych zatrudnionych na czas nieokreślony, które okresowo wspomagane były przez 3 opiekunki zatrudnione w ramach robót publicznych.

Z usług opiekuńczych korzystało ogółem **89** osób, na rzecz których świadczone były usługi w ilości **15 973** godzin. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W ogólnej liczbie 89 osób korzystających z usług opiekuńczych jest:

- 20 osób samotnych,
- 40 osób zamieszkujących samotnie ale posiadających rodziny,
- 29 osób zamieszkujących z rodzinami.

Zgodnie z uchwałą Nr LVI/735/2014 Rady Miejskiej w Barlinku z dnia 26 czerwca 2014 r. odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych ustalono na kwotę 13 zł.

Z tytułu odpłatności za usługi uzyskano dochód w kwocie **124 635 zł**

6) Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w ramach zadań zleconych i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. Dwie opiekunki OPS świadczyły usługi w ilości **2 218** godzin na rzecz 12 osób w ich środowisku zamieszkania. Cenę 1 godziny usług ustalono na kwotę **19,13 zł** na podstawie Zarządzenia Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Nr 15/2015 z dnia 28 grudnia 2015 r. oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku. Koszt realizacji tego zadania to kwota **94 507 zł**. Z tytułu odpłatności za ww. usługi dochód gminy wyniósł **2 070 zł**.

7) Domy pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody Sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2017 r. OPS dofinansował bądź pokrył koszty pobytu w domach pomocy społecznej osobom, które przebywały w:

1. Domu Pomocy Społecznej w Myśliborzu – 12 osób, koszt utrzymania 1 osoby - 2.918,14 zł.
2. Domu Pomocy Społecznej w m. Nowe Bielice – 1 osoba, koszt utrzymania 1 osoby - 3.338,66 zł.
3. Domu Pomocy Społecznej w Modrzewcu - 1 osoba, koszt utrzymania 1 osoby - 3.664,90 zł.
4. Domu Pomocy Społecznej w Wieleniu – 1 osoba, koszt utrzymania 1 osoby - 3.331,20 zł.
5. Domu Pomocy Społecznej w Rokitnie – 1 osoba, koszt utrzymania 1 osoby - 3.472,73 zł.
6. Domu Pomocy Społecznej w Piotrowicach - 1 osoba, koszt utrzymania 1 osoby - 3.410,00 zł.
7. Domu Pomocy Społecznej w Moryniu – 1 osoba, koszt utrzymania 1 osoby – 3.073,33 zł.
8. Domu Pomocy Społecznej w Gorzowie Wlkp. – 1 osoba, koszt utrzymania 1 osoby – 3.440,27 zł.
9. Domu Pomocy Społecznej w Glinisku – 1 osoba, koszt utrzymania 1 osoby – 3.290,18 zł.

10. Zespół Domów Pomocy Społecznej w Wieleniu prowadzonych przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek – 1 osoba, koszt utrzymania 1 osoby – 3.290,18 zł.

W 2017 r. w domach pomocy społecznej umieszczono 5 osób, zmarło 3 osoby.

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu. Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępni). W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 % kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina.

W roku 2017 dofinansowaliśmy pobyt dla 22 pensjonariuszy z naszej gminy, na ogólną kwotę – **431 414,00 zł** co ma znaczący wpływ na wydatkowanie własnego budżetu – zasiłki celowe. Przeciętna odpłatność tut. ośrodka ze środków pomocowych za jednego podopiecznego DPS-u wyniosła około **2 054 zł** miesięcznie.

8) Schronienie

W świetle obowiązujących przepisów do udzielenia pomocy osobie bezdomnej zobowiązana jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie oraz w sprawach nie cierpiących zwłoki, właściwa miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie.

Osobą bezdomną zgodnie z art. 6 pkt. 8 ustawy o pomocy społecznej jest osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W roku 2017 zlokalizowano 43 osoby bezdomnych w tym: 4 kobiety i 11 mężczyzn, osoby te przebywały na terenie gminy Barlinek, **12** osób przebywało w placówkach na terenie innych gmin pozostałe 16 osób to bezdomni zamieszkujący przez okres zimy u znajomych, bądź przebywający w pomieszczeniach niemieszkalnych typu camping, kotłownia, altanka działkowa, pustostany, a część osób prowadziło wędrowny tryb życia. Za osoby przebywające w placówkach ośrodek poniósł koszty w wys. **40 500 zł**. Udzielenie schronienia osobom tego pozbawionym następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Na terenie Gminy Barlinek nie funkcjonuje żadna placówka świadcząca schronienie osobom bezdomnym. W związku z tym pomoc osobom bezdomnym świadczona była w zakresie udzielenia posiłków oraz schronienia przez placówki na terenie innych gmin:

- 1) Centrum Socjalne „Caritas” w Stargardzie;
- 2) Schronisko „Feniks” w Szczecinie;
- 3) Schronisko dla kobiet w Szczecinie;
- 4) Dom dla matek z małymi dziećmi i kobiet w ciąży Karnowo;
- 5) Schronisko dla bezdomnych mężczyzn w Dębnie;

- 6) Schronisko dla bezdomnych w Szczecinie;
- 7) Schronisko Św. Franciszka w Wolinie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Barlinku podejmował zintensyfikowane działania w celu zabezpieczenia osób narażonych na negatywne skutki problemu bezdomności w następującym zakresie:

- a) działalności informacyjnej dotyczącej możliwości uzyskania różnorodnych form pomocy społecznej, w tym schronienia na terenie województwa oraz poza jego terenem,
- b) poradnictwa w sprawach m.in. mieszkaniowych, leczenia, w tym odwykowego, załatwiania spraw urzędowych, uzyskania stopnia niepełnosprawności,
- c) pracy socjalnej skierowanej do osób przebywających w schroniskach, altanach ogrodowych i innych miejscach pobytu polegającej m. in. na: pomocy w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności;
  - pomocy w uzyskaniu świadczeń emerytalnych lub rentowych;
  - reprezentowaniu i pośredniczeniu w załatwianiu spraw urzędowych;
  - aktywizowaniu i wspieraniu w utrzymaniu higieny osobistej, trzeźwości, ubioru odpowiedniego do pory roku, poszukiwaniu lub utrzymaniu pracy;
  - kontaktowaniu ze specjalistami (prawnik, psycholog, terapeuta uzależnień, doradca zawodowy, w celu zdobycia ogólnej wiedzy z zakresu możliwości poprawy sytuacji osób bezdomnych,
- d) udzielania pomocy: pieniężnej - zasiłki stałe, okresowe, celowe i niepieniężnej – składki zdrowotne lub objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, skierowanie do schronisk, skierowanie do korzystania z ciepłych posiłków, udzielenie pomocy w formie ubrania oraz paczek żywnościowych lub art. chemicznych. Organizowano doraźną pomoc dla osób bezdomnych, które pomimo trudnych warunków atmosferycznych rezygnują z korzystania z pomocy instytucjonalnej i pozostają w dotychczasowych miejscach pobytu, tj. w altanach na działkach ogrodowych, piwnicach, klatkach schodowych, pustostanach, pomieszczeniach gospodarczych.

9) Pomoc osobom zwalnianym z zakładów karnych

Zgodnie z Porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 r. zawartym pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie organizacji pomocy dla osób zwalnianych z zakładów karnych i ich rodzin w roku 2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy **15**. osobom po opuszczeniu zakładu karnego. W celu poprawy sytuacji materialnej osadzonych i ich rodzin przyznano osobom, które opuściły zakład karny w 2017 r. następujące świadczenia, w formie: zasiłku okresowego, zasiłku celowego, potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych, posiłków.

Pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną ze wszystkimi osobami zwolnionymi z zakładu karnego. Wszystkie osoby, które opuściły w 2017 r. zakłady karne skorzystały z pomocy finansowej i socjalnej. Osoby te powróciły do własnych rodzin.

10) Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy

funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

11) Kontrakty socjalne

Kontrakt socjalny jest jednym z narzędzi pracy pracownika socjalnego, w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej. Pracownik socjalny zawiera kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną. Pracownicy socjalni w 2017r. sporządzili **23** kontrakty socjalne, w tym w szczególności: bezrobocia, bezdomności, uzależnienia, przemocy, oddłużenia czynszowego.

Kontrakt socjalny jest narzędziem stosowanym w pracy socjalnej. Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują diagnozy sytuacji osób/rodzin, planując pomoc finansową i pracę socjalną. Praca socjalna rozumiana jest jako systemowe podejście do rodziny, co powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie mogą być traktowane jako izolowane zjawiska. W 2017 r. objęto pracą socjalną ogółem 667 rodzin, realizując różnego rodzaju pomoc, usługi i poradnictwo, w zależności od problemów występujących w rodzinach.

12) Karta Dużej Rodziny

Ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, zwanej dalej „Kartą”, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposobów realizacji finansowania zadań wynikających z Ustawy. Uprawnione do otrzymania Karty są rodziny wielodzietne. Poprzez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. w wieku do ukończenia 18 roku życia,
2. w wieku do ukończenia 25 roku życia – w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
3. bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Tabela nr 12. Liczba osób korzystających z Karty Dużej Rodziny.

Wyszczególnienie	Liczba wydanych kart
Rodziny posiadające przynajmniej jedną kartę	122
Rodziny z 3 dzieci posiadające przynajmniej jedną kartę	89
Rodziny z 4 dzieci posiadające przynajmniej jedną kartę	22
Rodziny z 5 dzieci posiadające przynajmniej jedną kartę	9
Rodziny z 6 dzieci posiadające przynajmniej jedną kartę	1
Rodziny z 7 dzieci posiadające przynajmniej jedną kartę	1
Rodziny dzieci posiadające przynajmniej jedną aktywną kartę	119
Osoby, którym przyznano kartę, w tym:	641
Rodzicom	226
Dzieciom	415

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

Wybrane przykłady partnerów Karty Dużej Rodziny to m. in.:

- Szpital Barlinek Sp. z o.o.,
- Przewozy Regionalne Sp. z o.o.,
- PKP Intercity,
- Wars S.A.,
- Centrum Edukacji Zawodowej i Turystyki w Świnoujściu,
- Carrefour Polska,
- Spółka Vistula Group S.A.,
- C&A,
- Helios S.A. – kino,
- PKO Bank Polski S.A.,
- Kopalnia Soli Bochnia Sp. Z o.o.,
- Kopalnia Soli Wieliczka,
- Centrum Nauki Kopernik,
- Muzeum Narodowe w Szczecinie,
- Woliński Park Narodowy,
- Drawieński Park Narodowy,
- Play.
- ORLEN stacja paliw.
- LIDL.

IV. OŚRODKI WSPARCIA

Środowiskowy Dom Samopomocy jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy Barlinek, która w myśl ustawy o pomocy społecznej realizuje zadania zlecone, finansowane przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki. Nadzór bezpośredni nad Środowiskowym Domem Samopomocy w Osinie sprawuje Burmistrz Barlinka. Natomiast nadzór merytoryczny Wojewoda Zachodniopomorski.

Środowiskowy Dom Samopomocy, przeznaczony jest dla **35.** osób z upośledzeniem umysłowym i przewlekłe psychicznie chorych, w wieku od 18 do 60 lat. W 2017 roku OPS skierował do Środowiskowego Domu 4 osoby.

Odpłatność miesięczną za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, ustala się w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 300% odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Jednak żadna z osób korzystających ze ŚDS w roku 2017 nie ponosiła odpłatności.

V. PRZEMOC W RODZINIE

Zasady postępowania w związku z przemocą w rodzinie reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Burmistrz Barlinka powołał Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w skład którego wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działają w oparciu o porozumienie zawarte między Burmistrzem Barlinka a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie corocznie przedkłada Radzie Miejskiej w Barlinku sprawozdanie ze swojej działalności.

VI. POMOC W FORMIE RZECZOWEJ Z UDZIAŁEM INSTYTUCJI, ORGANIZACJI I SPONSORÓW

Pracownicy socjalni w ramach współpracy z instytucjami, organizacjami społecznymi i osobami fizycznymi pozyskali, zorganizowali lub wytypowali rodziny korzystające z pomocy społecznej do uzyskania wsparcia niepieniężnego. Rodziny otrzymały pomoc rzeczową (odzież, żywność) z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Zespołu Parafialnego „Caritas”. Pozyskano od osób prywatnych sprzęt domowy, który został przekazany rodzinom najuboższym. Ponadto wytypowano 24 dzieci, które w okresie wakacji wyjechały na kolonie organizowane przez Kuratorium Oświaty do Władysławowa oraz 15 dzieci, które wyjechały na kolonie do Murzasichle organizowane przez Zespół Parafialny „Caritas” przy Parafii Niepokalanego Serca NMP w Barlinku.

VII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Ośrodek Pomocy Społecznej od stycznia 2012 r. realizuje zadania należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2017 roku Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 3. asystentów rodziny. Dwa stanowiska asystenta były finansowane ze środków Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2017 „Asystent rodziny” współfinansowanego z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Praca asystenta koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci.

Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego. Należy nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko za jej zgodą, chyba, że wynikać to będzie z postanowienia Sądu. W tym kontekście asystenturę należy rozumieć jako formę wsparcia, a nie przymusu.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Obowiązek ten realizowany jest m.in. we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołem oraz organizacjami społecznymi.

Zadania z zakresu wspierania rodziny są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości. W 2017 roku asystenci rodziny pracowali z 31 rodzinami, (8 rodzin objęto na wniosek Sądu), w których było 74 dzieci, złożyli 717 wizyt, opracowali 31 planów pracy z rodziną przy aktywnym jej udziale i współpracy pracownika socjalnego.

Sukcesem asystentów był powrót 9. dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Zgodnie z przyjętym Gminnym Programem Wspierania Rodziny sporządzane jest sprawozdanie z jego realizacji za rok 2017.

VIII. PIECZA ZASTĘPCZA

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, która weszła w życie od 01.01.2012 r. określa między innymi zasady i formy wspierania rodziny

przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i sprawowaniu pieczy zastępczej.

Pieczna zastępcza realizowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Odpowiedzialnym za organizację jest powiat, jednakże w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- **50%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2017 roku Gmina Barlinek współfinansowała 33 dzieci przebywające w tym:

- w rodzinach zastępczych spokrewnionych - **14** dzieci,
- w rodzinach zastępczych zawodowych - **9** dzieci,
- w rodzinnym domu dziecka - **7** dzieci,
- w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - **3** dzieci.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. –**10** dzieci powróciło do domu rodzinnego, w tym 2. osiągnęło pełnoletność.

Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w procentach na dzień 31 grudnia 2017 r. ponoszonych przez gminę:

- **10%** odpłatności za **8** dzieci,
- **30%** odpłatności za **4** dzieci,
- **50%** odpłatności za **21** dzieci.

Wszystkie **33** dzieci w pieczy zastępczej są członkami **23** rodzin, z których to **6** rodzin wyraziło zgodę na współpracę z asystentem rodziny.

IX. POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

OPS wydaje decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz w oparciu o upoważnienie Burmistrza Barlinka dla Dyrektora OPS w Barlinku do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w sprawach potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

- osoby nieubezpieczone,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2017 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano **23** decyzji administracyjnych, w tym: potwierdzających prawo do ubezpieczenia – **23** odmawiających potwierdzenia prawa – **0**.

X. WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI

POZARZĄDOWYMI

Działalność charytatywna jest dla Gminy korzystna ponieważ wzbogaca realizowane zadania na rzecz osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem oraz umożliwia wykorzystanie środków pozyskiwanych przez wspierane organizacje ze źródeł finansowania innych niż budżet Gminy. Współpraca z niżej wymienionymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi odbywała się systematycznie jako wzbogacenie podstawowej oferty socjalnej:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie - w ramach zadań ustawowych dotyczących osób niepełnosprawnych, dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczych, kierowaniem osób starszych do domu pomocy społecznej i innych określonych ustawą o pomocy społecznej,
- Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- Zespołem Parafialnym „Caritas” - kolonie letnie dla dzieci z rodzin najuboższych, wspólne przygotowywanie imprez okolicznościowych,
- Stowarzyszeniem Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi w Stargardzie, gdzie kierowane są osoby bezdomne,
- Polskim Komitetem Pomocy Społecznej - wspólne organizowanie festynów, spotkań wigilijnych, wielkanocnych dla osób ubogich,
- Domami Pomocy Społecznej,
- Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom „Bratek”.

XI. BEZPIECZEŃSTWO PRACY OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Dbając o bezpieczeństwo pracowników Ośrodka oraz zgodnie z wymogami MPRiPS w Ośrodku zostały wprowadzone następujące zabezpieczenia:

1. zamontowano 3 kamery monitorujące obiekt wewnątrz i na zewnątrz budynku,
2. zaopatrzono pracowników Ośrodka w urządzenia alarmowe z przyciskiem antynapadowym,
3. umieszczono w widocznym miejscu we wszystkich pokojach Ośrodka numery telefonów alarmowych.

XII. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W stosunku do roku ubiegłego nastąpił nieznaczny wzrost liczby podopiecznych korzystających z pomocy społecznej, szczególnie w formie pieniężnej.

Tabela nr 13. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	rok	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	liczba rodzin ogółem	liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	2014	1197	859	1946
	2015	1145	846	1 875
	2016	1047	791	1727
	2017	1062	831	1692
w tym: świadczenia pieniężne	2014	804	755	1724
	2015	793	750	1 661
	2016	713	682	1462
	2017	744	704	1395
świadczenia niepieniężne	2014	528	372	1019
	2015	495	374	942
	2016	462	358	904
	2017	433	339	821
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2014	12	10	16
	2015	12	10	15
	2016	11	9	14
	2017	12	9	14
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2014	1196	856	1946
	2015	1143	845	1 873
	2016	1044	790	1725
	2017	1060	817	1663

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS stan na 31.12.2017 r.

Ośrodek realizuje zadanie - Rządowy Program Rodzina 500 Plus, który ma za zadanie pomóc w wychowaniu dzieci poprzez przyznawanie świadczeń wychowawczych. Wypłacane pieniądze służą jako częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka.

Z tej formy pomocy w 2017 roku skorzystało **1482** rodziny, Ośrodek nie otrzymał żadnego sygnału o marnotrawieniu otrzymywanych świadczeń. W porównaniu z rokiem ubiegłym standard rodzin uległ poprawie w zakresie wymiany sprzętu artykułów gospodarstwa domowego, rtv, nieznacznie zmniejszyła się liczba dzieci korzystających

z dożywiania w szkołach, np. w roku **2016** dzieci korzystających z posiłku było – **274** , zaś w roku **2017** – **265**.

W roku 2017 Ośrodek realizował nowe zadanie o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin. Pomoc dotyczy wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny, m.in. świadczeń gwarantowanych, do których szczególnie należy zapewnienie dostępności dla kobiet w ciąży oraz ich dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Rok 2018 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

W szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie aktywnej integracji adresowanej do klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej,
- 2) wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Barlinek na lata 2013-2018,
- 3) wdrażanie projektów w ramach RPO Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020,
- 4) realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017– 2019,
- 5) realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Barlinek na lata 2017 – 2019,
- 6) podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększania ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- 7) tworzenie i wdrażanie programów osłonowych służących realizacji zadań pomocy społecznej adresowanych do konkretnych grup podopiecznych,
- 8) wprowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej, m.in. dostosowanie zatrudnienia do występujących potrzeb, wdrażanie systemu szkolenia i doskonalenia pracowników,
- 9) realizację zadań przypisanych jednostce w celu wdrożenia modelu Ośrodka Pomocy Społecznej służącego:
  - a) dalszej profesjonalizacji pracy socjalnej,
  - b) rozwijaniu środowiskowej pracy socjalnej (metody organizowania społeczności lokalnej) związanej z aktywizacją i integracją mieszkańców,
  - c) podnoszeniu jakości oferowanych usług społecznych,
  - d) dostosowywaniu oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, techniki i narzędzi,
  - e) zwiększeniu współpracy z innymi podmiotami na poziomie lokalnym,
  - f) intensyfikacji współpracy z organizacjami pozarządowymi,
  - g) monitorowaniu funkcjonowania jednostki,
  - h) dokonywaniu ewaluacji pracy jednostki,
- 10) realizację ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, tzw. Program „Rodzina 500 plus”,
- 11) realizację ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin, tzw. „Za życiem”.

SPIS TABEL

Tabela nr 1. Osoby i rodziny objęte pomocą społeczną.

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w 2017 roku

Tabela nr 3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Tabela nr 4. Świadczenia w formie zasiłków

Tabela nr 5. Pomoc rzeczowa i finansowa w ramach Programu

Tabela nr 6. Pomoc w formie posiłku

Tabela nr 7. Pomoc w formie posiłku niewymagającego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

Tabela nr 8. Kwoty zasiłku rodzinnego.

Tabela nr 9. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń w 2017 roku.

Tabela nr 10. Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy.

Tabela nr 11. Wydatki na składki ZUS i zdrowotne.

Tabela nr 12. Liczba osób korzystających z Karty Dużej Rodziny.

Tabela nr 13. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

